



ХӨДӨЛМӨР,
НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ЯАМ



Japan
Fund for
Poverty
Reduction



**L3605/G9191:MON48076 - ХӨГЖЛИЙН
БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭДИЙН ОРОЛЦООГ ХАНГАХ,
ҮЙЛЧИЛГЭЭГ САЙЖРУУЛАХ ТӨСӨЛ**

**ХҮҮХДИЙН ХӨДӨЛГӨӨН ЗАСАЛ, ХӨДӨЛМӨР
ЗАСЛЫН СЕРТИФИКАТЫН СУРГАЛТ
(ЦАХИМ СУРГАЛТ)**



МЭДРЭХҮЙН БОЛОВСРУУЛАЛТЫН ЭМГЭГТЭЙ ХҮҮХДИЙН ХӨДӨЛМӨР ЗАСАЛ

Nikki Ow, Ph.D.

ӨӨРИЙГӨӨ ТОВЧХОН ТАНИЛЦУУЛЪЯ

- Хүүхдийн хөдөлмөр засалч
- Сэргээн засах чиглэлээр эмнэлэгт болон олон нийтэд түшиглэн ажиллаж байсан туршлагатай
- МакГилл их сургуульд сэргээн засах шинжлэх ухааны чиглэлээр Ph.D. хамгаалсан
- Бритиш Колумбийн их сургуулийн докторын дараах судлаач

Өнөөдрийн хичээлийн агуулга



Мэдрэхүйн боловсруулалтын эмгэгийг үнэлэх – Бодит байдлын ажиглалт



Мэдрэхүйн нийлэмжийн аргын товч танилцуулга



Эмчилгээний зарчмууд



Мэдрэхүйн өрөөний нийтлэг хэрэгслүүд



Мэдрэхүйн дэглэмийн ТӨЛӨВЛӨЛТ



ҮНЭЛГЭЭ

Стандарт бус үнэлгээ

- Тоглоомын талбай, сургууль, гэр гэх мэт жирийн орчинд нь хүүхдийг ажигласнаар
 - Хүүхдийн дуртай, дургүй зүйлс
 - Хөдөлгөөний төлөвлөлт
 - Нийгмийн харилцаа
 - Зан төлөв – “meltdown” цочролд хүргэдэг зүйлс
- Асран хамгаалагч/багштай хийсэн ярилцлагаар
 - Дуртай болон дургүй зүйлс
 - Хэвшсэн дэглэм/ердийн өдөр
 - Асуудалтай зүйлс
 - Ердийн бус зан төлөв

Үнэлгээ хийлээ. Дараа нь яах вэ?

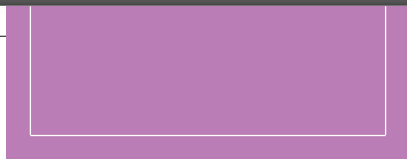
Дуртай, дургүй зүйлс

Хүүхдэд ямар бэрхшээл тулгардаг тухай багцаалсан ойлголт

- Энэ нь хэвийн зан чанар мөн үү?
- Хүүхдэд учирч буй хүндрэлийн шалтгаан нь юу байж болох вэ?
- Энэ нь мэдрэхүйн асуудал уу? Хөдөлгөөнийх үү? Танин мэдэхүйнх үү?

Богино болон урт хугацааны зорилго төлөвлөх

- Эцэг эх / асран хамгаалагчтай хамтран ажиллах



ЭМЧИЛГЭЭ

Мэдрэхүйн НИЙЛЭМЖ ГЭЖ ЮУГ ХЭЛДЭГ ВЭ?

- Орчны аливаа шаардлагад ямар ч Үед хариу Үйлдэл Үзүүлэхийн тулд мэдрэхүйн мэдээллийг хүлээн авах, нэгтгэх, өөрчлөх тасралтгүй үйл явц.

Мэдрэхүйн нийлэмж муу бол ямар шинж илрэх вэ?

Мэдрэхүйн зохицуулалтын байдал

- Хэт мэдрэг, сул мэдэрдэг

Мэдрэхүйг ялгах чадвар сул, хүлээн авах асуудалтай

Хөдөлгөөний төлөвлөлтийн асуудалтай

Мэдрэхүйн нийлэмжийн арга (SI)

- Мэдрэхүйн нийлэмжийн аргыг 1979 онд Жейн Эйрэс боловсруулж гаргасан.
- Мэдрэхүйн нийлэмж нь "өдөр тутмын амьдралд хэрэглэх тархины мэдрэхүйн зохион байгуулалт" юм. (Ayres, 1979)
- Хүүхэд дасан зохицох хариу үйлдэл үзүүлэх үед мэдрэхүйн нийлэмж үүсдэг. Жишээ нь: Хүүхэд мэдрэхүйн мэдээлэлд зориудаар, тодорхой зорилгод чиглэсэн хариу үйлдэл үзүүлэх үед мэдрэхүйн нийлэмж үүсдэг.

Тохиромжтой
хариу үйлдэл
гаргах

Мэдээлэл хүлээн
авах

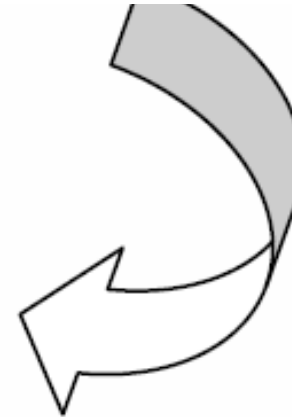
ХАРИУ ҮЙЛДЭЛ
Хариу үйлдлийг үүсгэх

МЭДРЭХҮЙН ОРОЛТ
Мэдрэхүйн рецепторууд
ӨДӨӨГДДӨГ



БОЛОВСРУУЛАА
Т

Мэдрэхүйн мэдээллүүдийг зохицуулж,
хөрвүүлж, хадгалж, өмнөх туршлагатай
холбоно



Ирсэн
мэдээллийг
зохион байгуулах

МЭДРЭХҮЙНҮҮД

ИРСЭН МЭДЭЭЛЛҮҮДИЙН НИЙЛЭМЖ

ЭЦСИЙН БҮТЭЭГДХҮҮН

Сонголын

Яриа
Хэл

Тэнцвэрийн
(хүндийн хүч,
хөдөлгөөн)

Нүдний хөдөлгөөн
Төрх байдал
Тэнцвэр
Булчингийн тонус
Хүндийн хүчний
аюулгүй байдал

Биеийн мэдрэмж
Хоёр талын зохицолт
хөдөлгөөн
Хөдөлгөөний
төлөвлөлт

Нүд гарны зохицолт
хөдөлгөөн

Анхаарал төвлөрөлт
Зохион байгуулалттай
болох
Өөрийгөө үнэлэх
Өөрийгөө хянадаг болох
Өөртөө итгэлтэй болох

Проприоцептив
(Булчин, үеүүд)

Хөхөх
Идэх

Анхаарал төвлөрөлт
Үйлдлийн түвшин

Харааны хүлээн авалт
Зорилготой үйл

Сургуульд сурах

Хийсвэр сэтгэлгээ

Хүрэлцэх

Эх үрийн холбоо
Тааламжтай хүрэлцэхүй

Сэтгэл санааны тогтвортой байдал

Учир шалтгааныг
эргэцүүлэх

Харах

Тархины хэсгүүдийн
хариуцсан үйлдлүүд

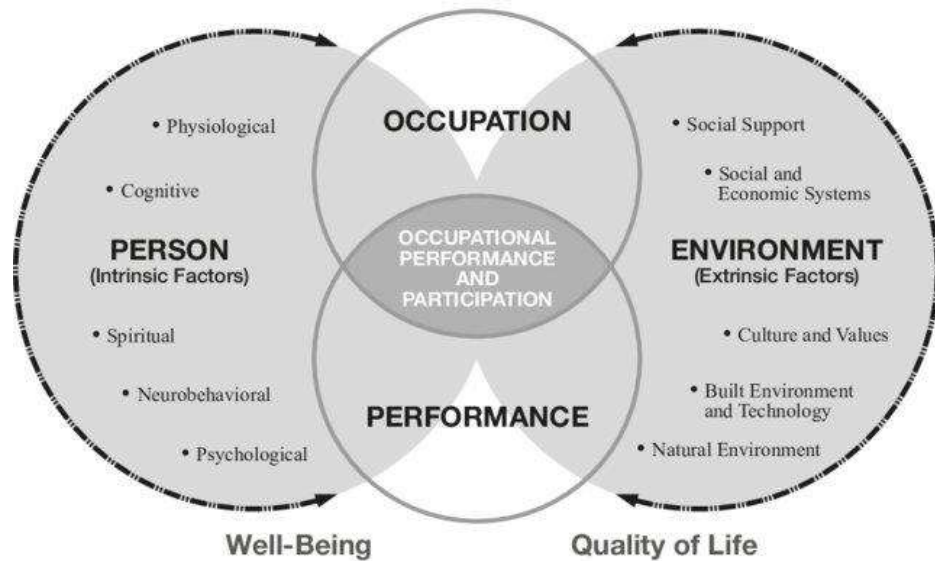
I ТҮВШИН

II ТҮВШИН

III ТҮВШИН

IV ТҮВШИН

МЭДРЭХҮЙН НИЙЛЭМЖИЙН АРГЫГ БУСАД АРГУУДАЙ ХОСЛУУЛАХ НЬ



- Тоглоом ба хөгжил
- Хүүхэд-Орчин-Хөдөлмөр
- Хүүхэд
- Өсөлт бойжилтын нас
- Чадавхи
- Сонирхол
- Орчин - тогтсон орчин
- Сонгосон төхөөрөмжийнхөө талаар бод
- Үйл ажиллагааны хоорондын шилжилт
- Хөдөлмөр
- Хүүхэд юу хийх ёстой вэ?

Бодууштай асуултууд

- Хүүхэд бага өдөөгдсөн үү? Хэт их өдөөгдсөн үү?
- Тухайн хүүхэд хэт их цочирдсан үед яавал дээр байдаг вэ?
- Хөдөлгөөний төлөвлөлтийг хэрхэн сайжруулах вэ?
- Төрөл бүрийн мэдрэхүйн тогтолцоонд тохируулсан шатлал
 - Савлуур - чиглэл ба хурд
 - Хүрэлцэхүй - өөр өөр бүтэцтэй зүйлээр
 - Амтлах - өөр өөр амт

Мэдрэхүйн боловсруулалтын асуудалтай хүүхэдтэй ажиллах эмчилгээний зарчим

Хүүхдийг дагах

Хүүхдийн
идэвхтэй
оролцоо

Тэнцвэрийн-
Проприоцевтив-
Хүрэлцэхүйн

Даалгаврыг
шатлуулах

Тэвчээртэй
байж, таашаал
авах

Нөөц
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

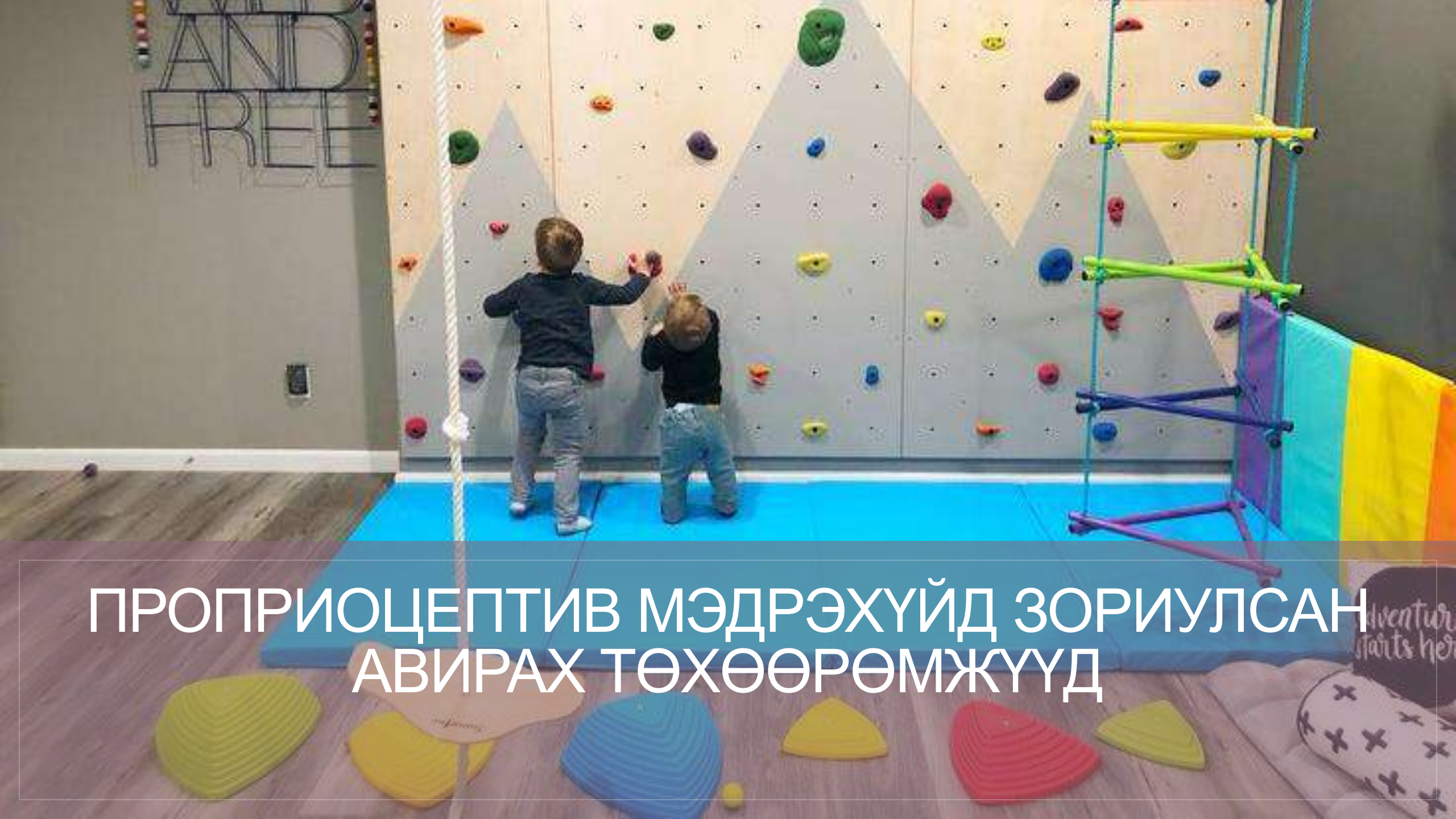


МЭДРЭХҮЙН ӨРӨӨӨНИЙ НИЙТЛЭГ ХЭРЭГСЛҮҮД





ТЭНЦВЭРИЙН МЭДРЭХҮЙД
ЗОРИУЛСАН САВЛУУРУУД

A photograph of an indoor play area. Two young children are climbing a large, light-colored rock wall with colorful handholds. The wall is decorated with large, stylized letters spelling 'AND FREE'. To the right, there is a colorful structure with yellow, green, and blue bars. The floor is covered with a blue mat and several colorful, textured mats in shades of green, blue, yellow, and red. A sign on the right side of the image reads 'Adventure starts here'.

ПРОПРИОЦЕПТИВ МЭДРЭХҮЙД ЗОРИУЛСАН
АВИРАХ ТӨХӨӨРӨМЖҮҮД



ХҮРЭЛЦЭХҮЙД ЗОРИУЛСАН ЯНЗ БҮРИЙН
МАТЕРИАЛУУД



Мэдрэхүйн өрөө

- Эхлээд аюулгүй байдалд анхаар
- Өдөөхүйц, мөн хөгжилтэй байх
- Маш олон төрлийн тоног төхөөрөмж
 - Холих, тааруулах, янз бүрийн тоног төхөөрөмжийг хослуулах
 - Тэнцвэрийн, проприоцептив болон хүрэлцэхүйд нөлөөлөх

<https://youtu.be/4-jqtlwfw5M>




ГЭРТЭЭ ХИЙХ МЭДРЭХҮЙН ДЭГЛЭМ



Мэдрэхүйн дэглэм гэж юуг хэлдэг вэ?

- Хүүхдүүд бие махбодидоо шаардлагатай мэдрэхүйн мэдээллийг авахын тулд хийж болох үйлдэл, үйл ажиллагааны хөтөлбөр, төлөвлөгөө
- Үүнийг хүүхэд бие даан эсвэл асран хамгаалагчийн хамт хийж болно
- Хүүхэд бүрт тусгайлан тохируулж төлөвлөнө

Мэдрэхүйн дэглэмийн жишээ санаанууд

 When I feel wiggly, I can...



- Хүрэх/даралт өгөх
 - Хөөстэй банн
 - Хүндрүүлсэн жинтэй хантааз өмсгөх / Хүнд хөнжлөөр хучих
 - Сахлын хөөс
 - Хуруугаараа зураг зурах



© The Sensory Shop (2014)

Мэдрэхүйн дэглэм

- Тэнцвэрийн мэдрэхүйд
 - Савлуур (тоглоомын талбай дахь)
 - Трамплин
 - Эмчилгээний бөмбөг
- Проприоцепци
 - Авирах
 - Ханын түүлхэлт
 - Хүнд ном авч явах

Мэдрэхүйн дэглэмийг хэрхэн үр дүнтэй болгох вэ?

Эцэг эх/асран хамгаалагчидтай хамтран ажиллах

Энэ нь хүүхдийн мэдрэхүйн зан байдлыг өөрчилж, улмаар үйл ажиллагааг сайжруулахад тусална гэдгийг тайлбарла

Тууштай байх

Үйлдлүүдийг өдөр тутмын дэглэмийнхээ нэг хэсэг болго

Тоглоомын
талбай руу
явах

Мэдрэхүйн
тоглоомтой
болох

Хөөстэй банн

Гэр бүлээрээ
дасгал хийх
цаг

Нарийн боов
хийх

Эцэг эхэд амархан байлгах



БАЯРЛАЛАА

Email: nikkiou@gmail.com